

NVE
Postboks 5091 Majorstua

0301 OSLO

Dato	Saksbehandler	Vår ref.	Deres ref.
28.06.2021	Wenche Hauglum	18/639 - 37	201301639

MELDING OM VEDTAK

Høyringsuttale til revisjonsdokumentet i vilkårsrevisjon for Arnafjord- og Vikvassdraga

Kommunestyret - 032/21:

Det er gjort fylgjande vedtak i saka:

Vik kommunestyre sluttar seg til rådmannen sitt utkast til høyringsfråsegn med endringar i kapittel 5 som i vedlagt dokument, utsend av Rådmannen på e-post 21.06.2021:

Endringsforslag i kommunen si høyringsuttale til revisjonsdokumentet i vilkårsrevisjon for Arnafjord- og Vikvassdraga kapittel 5

5 Konklusjon

Hovedformålet med en revisjon vil være å bedre miljøforholdene i tidligere regulerte vassdrag. Dette må avveies mot formålet med konsesjonen, som er kraftproduksjon. Revisjonsadgangen er ment å innebære en modernisering eller ajourføring av konsesjonsvilkårene, blant annet når det gjelder miljø (Retningslinjer for revisjon av konsesjonsvilkår for vassdragsreguleringer, 2012). Det er no vi kan rette opp dei store skadane på vassmiljøet som har oppstått på grunn av vassdragsreguleringa. Vi treng desse tiltak for å oppfylle krava i vassforskrifta med seinaste fristen 2033. Neste moglegheit for å revidere vilkåra er fyrst om 30 år igjen, for seint med tanke på vassforskrifta. Vilårsrevisjonen for Arnafjord- og Vikvassdraga er høg prioritert av NVE og miljødirektoratet (2013), og dette må etterlevast. Vik kommune fornyar difor sine framsette krav:

A: Innføring av standard konsesjonsvilkår

Standard konsesjonsvilkår blir i dag innført ved alle nye konsesjonar og skal sikre tilfredsstillande miljøtilstand i regulerte vassdrag. For alle vassdrag der det blir opna for revisjon av konsesjonsvilkåra, vil NVE/Miljødirektoratet innføre standardvilkår (Rapport 49/2013). Mange av krava i kravdokumentet ville kunne innfriast ved at styresmaktene pålegg tiltak med heimel i standardvilkåra. Også vassforvaltningsplanane etterspør verkemiddel i form av standard naturforvaltningsvilkår i alle vassdragskonsesjonar.

B: Kunnskapsgrunnlaget må aukast på enkelte felt, før revisjonssaka blir

avgjort

For å kunne gjennomføre realistiske kost-nytte-vurderingar og vurdere effekten av potensielle nye vilkår, må kunnskapsgrunnlaget betrast.

Dette gjeld spesielt vurdering av minstevassføring. NVE må pålegge konsesjonæren å gjennomføre miljødesignanalyser i vassdraga der minstevassføring er kravd, for å finne ut kor mykje vatn som trengast for å gje gode nok levevilkår for laks/aure i kvart enkelt vassdrag.

C: Innføring av minstevassføring

Minstevassføring bør av prinsipp innførast for alle vassdrag i konsesjonen jf. minstekravet for ein ny konsesjon etter dagens regelverk. Dersom dette ikkje skulle vere mogleg, med omsyn til kraftproduksjonen jf. reglane for vilkårsrevisjonar, må minstevassføring innførast i vassdraga som treng det mest.

Alle vassdrag omtala i revisjonsdokumentet har i fylgje Vann-nett ikkje nådd miljømålet ennå og i tillegg ein risiko for å ikkje nå det innan fristen. I utgangspunkt bør difor vassdraga prioriterast som har dårlegast økologisk tilstand (økologisk potensiale). Andre prioriteringskriterium bør trekkast inn i vurderinga som korrigerande moment. Vassdraga med status som verna vassdrag eller nasjonalt laksevassdrag må prioriterast høgast. Kommunen meiner i tillegg at lokale høyringsinnspel bør vektleggast ekstra, sidan dei er ein indikator for både lokalt interesse, engasjement og fiskeaktivitet.

På grunnlag av desse kriteria føreslår Vik kommune denne prioriteringa for vassdraga i Vik (Nærøydalselvi ligg i Aurland kommune og Voss herad) :

1. Øvre Vikja
2. Hopra
3. Dalselvi, Seljadalselvi
4. Hugla
5. Tura

Nivået på minstevassføringa må baserast på detaljert kunnskap, t.d. frå miljødesignanalyse, og må vurderast individuelt for kvart vassdrag.

D: Laksetrapp i nasjonalt laksevassdrag Vikja

Laksetrappa ved Hove vil utvide anadrom strekning i Vikja frå 1,9 km til 5,4 km og dermed gje laksen tilgang til gyteområde av tydeleg betre kvalitet enn den kanaliserte nedre delen av Vikja kan gje. Vi bør satse på naturleg produksjon av laks i Vikja, som er meir berekraftig enn rognplanting eller utsetjing av ungfisk i øvre del. Laksetrappa krev ei minstevassføring i Øvre Vikja større enn det frivillige vassleppet i dag, og bør difor vere med som vilkår. . Fleire habitatforbetrande tiltak bør påleggast konsesjonæren via standard naturforvaltningsvilkår.

Rådmannen har høve til å gjere korrigeringar i uttaledokumentet så lenge endringane ikkje er meiningsendrande.

Samrøystes.

Med helsing

Øistein Edmund Søvik
Rådmann

Wenche Hauglum
Politisk sekretær

Brevet er elektronisk godkjent og er utan underskrift

Kopi

Aurland kommune

Vangen 1

5745 AURLAND

Vedlegg

Dok.dato	Tittel	Dok.ID
28.06.2021	Hoyringsuttale_vilkaarserevisjon_arnafjord_vik_juni2021	225759
28.06.2021	Revisjon av vilkår for Arnafjord- og Viksvassdraget - Høring av revisjonsdokument.PDF	225760
28.06.2021	Infoark_revisjon_konsesjonsvilkår_nynorsk.doc.PDF	225761
28.06.2021	Arnafjord Viksvassdraga_revisjonsdokument med vedlegg.PDF	225762
28.06.2021	Revisjon av konsesjonsvilkårene for vassdraga i Vik - Innspel til høyringsuttale	225763
28.06.2021	Vik JFL - innspel til kommunen Vilkaarsrevisjon	225764
28.06.2021	Vilkaarsrevisjon Arnafjord Vik - innspel frå villreinnemnda	225765
28.06.2021	Presentasjon Kraftutbygging i Fjellheimen	225766
28.06.2021	Tilbakemelding frå Fresvik grunneigarlag	225767
28.06.2021	Revidert rapport - utrekningar og kommentarar revisjonsdokument Vikfalli	225768
28.06.2021	Revidert vedlegg til rapport	225769
28.06.2021	Hoyringsuttale_vilkaarserevisjon_arnafjord_vik_juni2021_final	225770

Sakspapir

Saksnr.	Utval	Møtedato
075/21	Formannskapet	10.06.2021
032/21	Kommunestyret	24.06.2021

Sakshandsamar	Arkiv	Arkivsaksnr.
Karen Weichert	K2-K54	18/639

Høyringsuttale til revisjonsdokumentet i vilkårsrevisjon for Arnafjord- og Vikvassdraga

Rådmannen si tilråding

Høyringsuttale frå Vik kommune til revisjonsdokument for vilkårsrevisjon Arnafjord- og Vikvassdraga, datert oktober 2020, vert godkjent slik det ligg førre og sendt til NVE.

Formannskapet - 075/21

FS - vedtak:

Saka vert lagt fram for kommunestyret med følgjande framlegg til vedtak:
Høyringsuttale frå Vik kommune til revisjonsdokument for vilkårsrevisjon Arnafjord- og Vikvassdraga, datert oktober 2020, vert godkjent slik det ligg førre og sendt til NVE.
Samrøystes.

Kommunestyret - 032/21

Jens Andreas Melheim (AP) stilte spørsmål om han var ugild i saka sidan han er styremedlem i Sognekraft. Sognekraft eig 12% av aksjane i Vikfalli. Melheim vart samrøystes kjend ugild med heimel i forvaltningslova §6, 1. ledd, bokstav e), jamfør også 2. ledd.

Det var kalla inn vararepresentant, og Kristin Ulvestad (AP) deltok under handsaming av saka.

Sakshandsamar Karen Weichert deltok og informerte om saka.

Werner Madsgård (AP) og Siri Wølneberg Bøthun (SP) la, på vegne av formannskapet, fram følgjande framlegg til vedtak:

Vik kommunestyre sluttar seg til rådmannen sitt utkast til høyringsfråsegn med endringar i kapittel 5 som i vedlagt dokument, utsend av Rådmannen på e-post 21.06.2021:

Endringsforslag i kommunen si høyringsuttale til revisjonsdokumentet i vilkårsrevisjon for Arnafjord- og Vikvassdraga kapittel 5

5 Konklusjon

Hovedformålet med en revisjon vil være å bedre miljøforholdene i tidligere regulerte vassdrag. Dette må avveies mot formålet med konsesjonen, som er kraftproduksjon. Revisjonsadgangen er ment å innebære en modernisering eller ajourføring av konsesjonsvilkårene, blant annet når det gjelder miljø (Retningslinjer for revisjon av konsesjonsvilkår for vassdragsreguleringer, 2012). Det er no vi kan rette opp dei store skadane på vassmiljøet som har oppstått på grunn av vassdragsreguleringa. Vi treng desse tiltak for å oppfylle krava i vassforskrifta med seinaste fristen 2033. Neste moglegheit for å revidere vilkåra er fyrst om 30 år igjen, for seint med tanke på vassforskrifta. Vilårsrevisjonen for Arnafjord- og Vikvassdraga er høg prioritert av NVE og miljødirektoratet (2013), og dette må etterlevast. Vik kommune fornyar difor sine framsette krav:

A: Innføring av standard konsesjonsvilkår

Standard konsesjonsvilkår blir i dag innført ved alle nye konsesjonar og skal sikre tilfredsstillande miljøtilstand i regulerte vassdrag. For alle vassdrag der det blir opna for revisjon av konsesjonsvilkåra, vil NVE/Miljødirektoratet innføre standardvilkår (Rapport 49/2013). Mange av krava i kravdokumentet ville kunne innfriast ved at styresmaktene pålegg tiltak med heimel i standardvilkåra. Også vassforvaltningsplanane etterspør verkemiddel i form av standard naturforvaltningsvilkår i alle vassdragskonsesjonar.

B: Kunnskapsgrunnlaget må aukast på enkelte felt, før revisjonssaka blir avgjort

For å kunne gjennomføre realistiske kost-nytte-vurderingar og vurdere effekten av potensielle nye vilkår, må kunnskapsgrunnlaget betrast.

Dette gjeld spesielt vurdering av minstevassføring. NVE må pålegge konsesjonæren å gjennomføre miljødesignanalyser i vassdraga der minstevassføring er kravd, for å finne ut kor mykje vatn som trengast for å gje gode nok levevilkår for laks/aure i kvart enkelt vassdrag.

C: Innføring av minstevassføring

Minstevassføring bør av prinsipp innførast for alle vassdrag i konsesjonen jf. minstekravet for ein ny konsesjon etter dagens regelverk. Dersom dette ikkje skulle vere mogleg, med omsyn til kraftproduksjonen jf. reglane for vilkårsrevisjonar, må minstevassføring innførast i vassdraga som treng det mest.

Alle vassdrag omtala i revisjonsdokumentet har i fylgje Vann-nett ikkje nådd miljømålet ennå og i tillegg ein risiko for å ikkje nå det innan fristen. I utgangspunkt bør difor vassdraga prioriterast som har dårlegast økologisk tilstand (økologisk potensiale). Andre prioriteringskriterium bør trekkast inn i vurderinga som korrigierende moment. Vassdraga med status som verna vassdrag eller nasjonalt

laksevassdrag må prioriterast høgast. Kommunen meiner i tillegg at lokale høyringsinnspel bør vektleggast ekstra, sidan dei er ein indikator for både lokalt interesse, engasjement og fiskeaktivitet.

På grunnlag av desse kriteria føreslår Vik kommune denne prioriteringa for vassdraga i Vik (Nærøydalselvi ligg i Aurland kommune og Voss herad) :

1. Øvre Vikja
2. Hopra
3. Dalselvi, Seljadalselvi
4. Hugla
5. Tura

Nivået på minstevassføringa må baserast på detaljert kunnskap, t.d. frå miljødesiganalyse, og må vurderast individuelt for kvart vassdrag.

D: Laksetrapp i nasjonalt laksevassdrag Vikja

Laksetrappa ved Hove vil utvide anadrom strekning i Vikja frå 1,9 km til 5,4 km og dermed gje laksen tilgang til gyteområde av tydeleg betre kvalitet enn den kanaliserte nedre delen av Vikja kan gje. Vi bør satse på naturleg produksjon av laks i Vikja, som er meir berekraftig enn rognplanting eller utsetjing av ungfisk i øvre del. Laksetrappa krev ei minstevassføring i Øvre Vikja større enn det frivillige vassleppet i dag, og bør difor vere med som vilkår. . Fleire habitatforbetrande tiltak bør påleggast konsesjonæren via standard naturforvaltningsvilkår.

Rådmannen har høve til å gjere korrigeringar i uttaledokumentet så lenge endringane ikkje er meiningsendrande.

KS - vedtak:

Vik kommunestyre sluttar seg til rådmannen sitt utkast til høyringsfråsegn med endringar i kapittel 5 som i vedlagt dokument, utsend av Rådmannen på e-post 21.06.2021:

Endringsforslag i kommunen si høyringsuttale til revisjonsdokumentet i vilkårsrevisjon for Arnafjord- og Vikvassdraga kapittel 5

5 Konklusjon

Hovedformålet med en revisjon vil være å bedre miljøforholdene i tidligere regulerte vassdrag. Dette må avveies mot formålet med konsesjonen, som er kraftproduksjon. Revisjonsadgangen er ment å innebære en modernisering eller ajourføring av konsesjonsvilkårene, blant annet når det gjelder miljø (Retningslinjer for revisjon av konsesjonsvilkår for vassdragsreguleringer, 2012). Det er no vi kan rette opp dei store skadane på vassmiljøet som har oppstått på grunn av vassdragsreguleringa. Vi treng desse tiltak for å oppfylle krava i vassforskrifta med seinaste fristen 2033.

Neste moglegheit for å revidere vilkåra er fyrst om 30 år igjen, for seint med tanke på vassforskrifta. Vilårsrevisjonen for Arnafjord- og Vikvassdraga er høg prioritert av NVE og miljødirektoratet (2013), og dette må etterlevast. Vik kommune fornyar difor sine framsette krav:

A: Innføring av standard konsesjonsvilkår

Standard konsesjonsvilkår blir i dag innført ved alle nye konsesjonar og skal sikre tilfredsstillande miljøtilstand i regulerte vassdrag. For alle vassdrag der det blir opna for revisjon av konsesjonsvilkåra, vil NVE/Miljødirektoratet innføre standardvilkår (Rapport 49/2013). Mange av krava i kravdokumentet ville kunne innfriast ved at styresmaktene pålegg tiltak med heimel i standardvilkåra. Også vassforvaltningsplanane etterspør verkemiddel i form av standard naturforvaltningsvilkår i alle vassdragskonsesjonar.

B: Kunnskapsgrunnet må aukast på enkelte felt, før revisjonssaka blir avgjort

For å kunne gjennomføre realistiske kost-nytte-vurderingar og vurdere effekten av potensielle nye vilkår, må kunnskapsgrunnet betrast.

Dette gjeld spesielt vurdering av minstevassføring. NVE må pålegge konsesjonæren å gjennomføre miljødesignanalyser i vassdraga der minstevassføring er kravd, for å finne ut kor mykje vatn som trengast for å gje gode nok levevilkår for laks/aure i kvart enkelt vassdrag.

C: Innføring av minstevassføring

Minstevassføring bør av prinsipp innførast for alle vassdrag i konsesjonen jf. minstekravet for ein ny konsesjon etter dagens regelverk. Dersom dette ikkje skulle vere mogleg, med omsyn til kraftproduksjonen jf. reglane for vilårsrevisjonar, må minstevassføring innførast i vassdraga som treng det mest.

Alle vassdrag omtala i revisjonsdokumentet har i fylgje Vann-nett ikkje nådd miljømålet ennå og i tillegg ein risiko for å ikkje nå det innan fristen. I utgangspunkt bør difor vassdraga prioriterast som har dårlegast økologisk tilstand (økologisk potensiale). Andre prioriteringskriterium bør trekkast inn i vurderinga som korrigerande moment. Vassdraga med status som verna vassdrag eller nasjonalt laksevassdrag må prioriterast høgast. Kommunen meiner i tillegg at lokale høyringsinnspel bør vektleggast ekstra, sidan dei er ein indikator for både lokalt interesse, engasjement og fiskeaktivitet.

På grunnlag av desse kriteria føreslår Vik kommune denne prioriteringa for vassdraga i Vik (Nærøydalselvi ligg i Aurland kommune og Voss herad) :

1. Øvre Vikja
2. Hopra

3. Dalselvi, Seljadalselvi
4. Hugla
5. Tura

Nivået på minstevassføringa må baserast på detaljert kunnskap, t.d. frå miljødesignanalyse, og må vurderast individuelt for kvart vassdrag.

D: Laksetrapp i nasjonalt laksevassdrag Vikja

Laksetrappa ved Hove vil utvide anadrom strekning i Vikja frå 1,9 km til 5,4 km og dermed gje laksen tilgang til gyteområde av tydeleg betre kvalitet enn den kanaliserte nedre delen av Vikja kan gje. Vi bør satse på naturleg produksjon av laks i Vikja, som er meir berekraftig enn rognplanting eller utsetjing av ungfisk i øvre del. Laksetrappa krev ei minstevassføring i Øvre Vikja større enn det frivillige vassleppet i dag, og bør difor vere med som vilkår. . Fleire habitatforbetrande tiltak bør påleggast konsesjonæren via standard naturforvaltningsvilkår.

Rådmannen har høve til å gjere korrigeringar i uttaledokumentet så lenge endringane ikkje er meiningsendrande.

Samrøystes.

Vedlegg Dokument dato	Tittel	DokID
02.06.2021	Hoyringsuttale vilkaarserevisjon arnafjord vik juni2021	224062
02.12.2020	Revisjon av vilkår for Arnafjord- og Viksvassdraget - Høring av revisjonsdokument.PDF	213784
02.12.2020	Infoark revisjon konsesjonsvilkår nynorsk.doc.PDF	213782
02.12.2020	Arnafjord Vikvassdraga_ revisjonsdokument med vedlegg.PDF	213783
24.02.2021	Revisjon av konsesjonsvilkårene for vassdraga i Vik - Innspel til høyringsuttale	217792
15.02.2021	Vik JFL - innspel til kommunen Vilkårsrevisjon	217408
15.02.2021	Svar på 2.høyring om vilkårsrevisjon i vassdraga - Framfjorden grunneigarlag	217353
14.04.2021	Vilkårsrevisjon Arnafjord Vik - innspel frå villreinnemnda	221490
14.04.2021	Presentasjon Kraftutbygging i Fjellheimen	221491
22.03.2021	Tilbakemelding frå Fresvik grunneigarlag	220074
27.05.2021	Revidert rapport - utrekningar og kommentarar revisjonsdokument Vikfalli	223763
31.05.2021	Revidert vedlegg til rapport	223895

Kort samandrag

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) mottok i 2017 brev med krav om revisjon frå kommunane Vik og Voss (19.4.2017), Nærøydalselva elveigarlag (13.3.2014) og Norsk

Villaksbevaring (27.2.2013). I mars 2018 opna NVE revisjonssaka. Statkraft som konsesjonær fekk ei frist til 1.10.2018 for å utarbeide revisjonsdokumentet. NVE la revisjonsdokumentet ut på høyring i desember 2020. Høyringsfristen blei sett til 1. april 2021. Kommunane Aurland, Vik og Voss søkte om utviding av fristen til 1.7.2021 og fekk dette innvilga.

Revisjonen gjeld vilkåra for konsesjonane *Reguleringsbestemmelser for statsreguleringen i Arnaffjordvassdragene m.v. (kgl. res. Av 27.6.1969)* og *Erverv av bruksrett til Tennevassdraget, Valsvikvassdraget og fall i Refsdalsvassdraget samt til regulering av Målsetvatn og overføringer til Målsetvatn og Refsdalsvassdraget (kronprinsregentens res. av 26.7.1957)*.

Aktuelle lover, forskrifter, avtalar m.m.

Lov om regulering og kraftutbygging i vassdrag LOV-1917-12-14-17, sist endra i 2018

Det kongelige Olje- og energidepartement 2012: Retningslinjer for revisjon av konsesjonsvilkår for vassdragsreguleringer

Forskrift om rammer for vannforvaltningen FOR-2006-12-15-1446, sist endra i 2020

Saksopplysningar

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) mottok i 2017 brev med krav om revisjon frå kommunane Vik og Voss (19.4.2017), Nærøydalselva elveeigarlag (13.3.2014) og Norsk Villaksbevaring (27.2.2013). I mars 2018 opna NVE revisjonssaka. Statkraft som konsesjonær fekk ei frist til 1.10.2018 for å utarbeide revisjonsdokumentet. NVE la revisjonsdokumentet ut på høyring i desember 2020. Høyringsfristen blei sett til 1. april 2021. Kommunane Aurland, Vik og Voss søkte om utviding av fristen til 1.7.2021 og fekk dette innvilga.

Revisjonen gjeld vilkåra for konsesjonane *Reguleringsbestemmelser for statsreguleringen i Arnaffjordvassdragene m.v. (kgl. res. Av 27.6.1969)* og *Erverv av bruksrett til Tennevassdraget, Valsvikvassdraget og fall i Refsdalsvassdraget samt til regulering av Målsetvatn og overføringer til Målsetvatn og Refsdalsvassdraget (kronprinsregentens res. av 26.7.1957)*.

Førmålet med høyringa er at NVE får kommunen sine synspunkt på dei fremja krava, og om kommunen ynskjer å framsette andre krav. Det er ynskeleg med grunna synspunkt på om vilkåra skal reviderast, og om det bør innførast nye avbøtande tiltak som kan betre

miljøforholda. I tillegg ber NVE om eventuelle kommentarar til om revisjonsdokumentet har gitt tilstrekkeleg kunnskap om problemstillingane i saka.

Kommunen har henta seg fagleg støtte til høyringsuttalen hjå Bystøl AS i Vik, som har gått gjennom revisjonsdokumentet og laga ein kort rapport som ligg ved høyringsuttalen. Kommune har i tillegg vore i kontakt med NORCE (Norwegian Research Centre AS), som har gjennomført undersøkingar relatert til fisk i vassdraga i Vik i mange år, for å få faglege råd.

Det er ei intern arbeidsgruppe i kommunen, der også politikarane var representerte, som har jobba med høyringsuttalen. Arbeidsgruppa hadde den 29.4.2021 eit digitalt møte med Statkraft, der også Bystøl AS deltok. Sakshandsamar har under prosessen vore i kontakt med dei andre kommunane som er partar i revisjonen, Aurland og Voss.

Vik kommune gjennomførte i høyringsperioden også ei lokal høyring blant frivillige lag og organisasjonar som spelte inn tema og synspunkt til kravdokumentet i 2017, og innspela har inngått i høyringsuttalen.

Kommunen har dessutan informert innbyggjarane om vilkårsrevisjonen og høyringa på dei kommunale nettsidene, og sakshandsamar har hatt ei orienteringssak om vilkårsrevisjonen i formannskapsmøtet i mai.

Økonomiske konsekvensar

Dersom Olje- og energidepartementet vedtek nye vilkår for konsesjonen som fører med seg eit produksjonstap, vil dette påverke inntektene til konsesjonæren og dermed også indirekte påverke inntektene til kommunen.

Vurdering

Rådmannen meiner at kommunen i høyringa har teke vare på sin rolle som lokal samordningsorgan og sikra god medverknad i prosessen fram mot høyringsuttala. I høyringsuttala har arbeidsgruppa fått med dei viktigaste synspunkt i kommunen om revisjonsdokumentet og konsesjonæren sine forslag. Kommunen har i tillegg konkretisert nokre av krava.

Rådmannen tilrår at høyringsuttale frå Vik kommune til revisjonsdokument for vilkårsrevisjon Arnafjord- og Vikvassdraga, datert oktober 2020, vert godkjent slik det ligg førre og sendt til NVE.

